

УДК 658:382.01

**ПРОБЛЕМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОХОРОНИ ПРАЦІ В
ТРАНСПОРТНІЙ ГАЛУЗІ**

**PROBLEMS AND PECULIARITIES OF THE PROTECTION OF GOODS
IN THE TRANSPORT ZONE**

Д.С. Козодой, канд. тех. наук., доцент

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

D.S. Kozodoi, PhD (Tech.)

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

У контексті забезпечення безпеки дорожнього руху та збереження здоров'я працівників, охорона праці на транспорті має першочергове значення. У тезах розглядаються особливості охорони праці в транспортній галузі, включаючи наземний та водний транспорт, а також ключові заходи щодо покращення умов праці працівників.

У сфері автомобільного транспорту працівники піддаються низці потенційних небезпек, включаючи аварії, зіткнення, перекидання транспортних засобів та вплив небезпечних речовин під час перевезення вантажів. Основні фактори ризику стосуються неправильного використання обладнання, неналежного технічного обслуговування транспортних засобів та недотримання правил дорожнього руху.

На залізничному транспорті значна увага приділяється забезпеченню безпеки руху поїздів та підтримці колій у задовільному технічному стані. Характер роботи в цьому секторі несе в собі низку потенційних ризиків. До них належать контакт з електричними мережами, травми, отримані під час виконання технічних робіт, та непередбачені ситуації, пов'язані з рухом поїздів. Навчання працівників, своєчасне технічне обслуговування та ремонт інфраструктури, а також використання інноваційних технологій у сфері безпеки руху є ключовими факторами охорони праці на залізничному транспорті [1,2].

Водний транспорт пов'язаний з численними небезпеками, включаючи, але не обмежуючись: витокami небезпечних вантажів, пожежами під час транспортування, ризиком перекидання суден та зіткнень. Крім того, ті, хто займається портовими роботами, піддаються потенційним небезпекам, пов'язаним з процесами завантаження та розвантаження, а також з експлуатацією портової техніки. У контексті водного транспорту безпека праці вимагає суворого дотримання правил безпеки та регулярного навчання персоналу.

У зв'язку з переліченими вище особливостями та проблемами, необхідно

розробити відповідні заходи щодо покращення умов праці на транспорті. Вкрай важливо визнати, що навчання та професійний розвиток персоналу є ключовим аспектом безпеки праці. Це дозволяє не лише покращити безпеку, але й забезпечити можливості для професійного розвитку та адаптації працівників до змінних умов праці [3].

Велику відповідальність несуть роботодавці транспортних підприємств за забезпечення своїх працівників засобами індивідуального захисту. Засоби можуть включати такі предмети, як спеціальний одяг, взуття та захисні окуляри. Впровадження такого обладнання сприяє зменшенню кількості випадків травматизму та професійних захворювань [4].

Інтеграція інноваційних технологій та безпечних процесів у операційну структуру транспортних підприємств сприяє зниженню ризиків та покращенню умов праці. Транспортні підприємства зобов'язані ретельно вивчати та адаптувати передові методології, що забезпечують безпеку їхньої робочої сили та запобігають виникненню професійних захворювань.

Впровадження програми систематичного моніторингу в поєднанні з комплексним аналізом ризиків сприяє виявленню потенційних проблем і дозволяє швидко впроваджувати коригувальні заходи. Регулярні перевірки та аудити, що проводяться як внутрішніми, так і зовнішніми організаціями, відіграють важливу роль у підтримці високого рівня безпеки на транспортних підприємствах.

Взаємодія з регуляторними органами та місцевими органами влади також відіграє значну роль у сфері безпеки праці на транспорті. Такий тандем сприяє своєчасному реагуванню на зміни в законодавстві та нормативних актах у сфері охорони праці, а також спільній розробці та впровадженню нових заходів безпеки.

Виходячи з вище наведеного, вкрай визнати важливість безпеки праці в сферах транспорту. Це пояснюється тим, що вона є фундаментальним елементом у забезпеченні безпеки та благополуччя працівників. Впровадження комплексних заходів, спрямованих на покращення умов праці, сприяння навчанню персоналу та розвитку кваліфікації, а також впровадження інноваційних технологій відповідно до міжнародних стандартів, має потенціал для зменшення ризиків та створення сприятливих умов для розвитку транспортної галузі.

[1] Офіційний сайт Акціонерного товариства «Українська залізниця». Безпека праці. : https://uz.gov.ua/work_on_the_railway/bezpeka_praci/ (Дата звернення 30.04.2025р.).

[2] Козодой Д.С., Гриценко Н.В. Оптимізація транспортної логістики залізничних вантажних перевезень. Четверта Міжнар. наук.-тех. конф. «Інтелектуальні транспортні технології» (27–28 листопада 2023 р.): – Харків: УкрДУЗТ, 2023. С. 200-202.

[3] Мороз М.О., Михайлова Є.О., Рогозін А.С., Скрипник О.С. Травматизм на залізничному транспорті та шляхи зниження впливу виробничих небезпек. Цивільна безпека. Х.: - 2023. – Т. 3. – Вип. (177). - С. 159–165.

[4] Ali G. Hessami. (2015). A Systems View of Railway Safety and Security. In Railway Research : <https://www.intechopen.com/chapters/49716> (Дата звернення 30.04.2025р.).